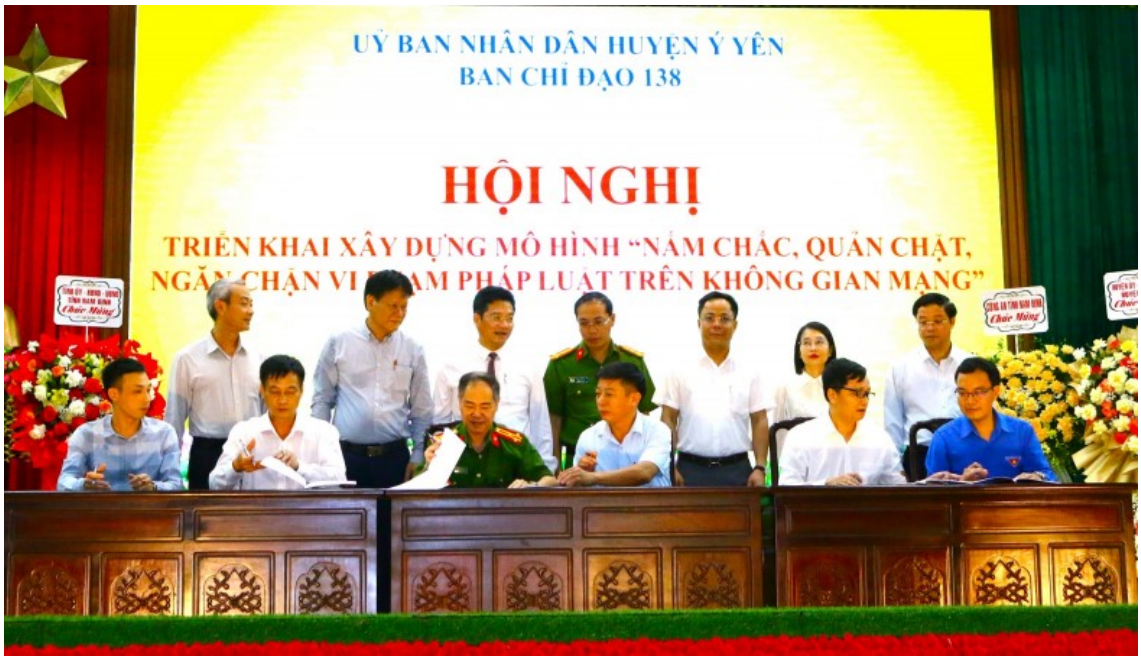TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Nam Định: Một năm kiên cường xây dựng “lá chắn số” bảo vệ an ninh mạng

08:08 15/06/2025

Trước làn sóng tội phạm công nghệ cao ngày càng tinh vi, Công an tỉnh Nam Định đã chủ động triển khai mô hình “Nắm chắc – Quản chặt – Ngăn chặn vi phạm pháp luật trên không gian mạng". Sau một năm thực hiện, phong trào không chỉ góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng, an ninh chính trị mà còn tạo dựng “phòng tuyến nhân dân số” vững chắc – mô hình điển hình cho công tác giữ gìn an ninh phi truyền thống trong kỷ nguyên số.

Các đơn vị ký kết giao ước triển khai mô hình “nắm chắc, quản chặt, ngăn chặn vi phạm pháp luật trên không gian mạng

Từ ý chí chính trị đến hành động đồng bộ

Tháng 4/2024, mô hình “Nắm chắc – Quản chặt – Ngăn chặn vi phạm pháp luật trên không gian mạng” chính thức được Ban Chỉ đạo 138 tỉnh Nam Định phát động tại huyện Ý Yên. Đây không chỉ là hoạt động mang tính biểu trưng, mà là sự cụ thể hóa quyết tâm chính trị của tỉnh trong việc xây dựng thế trận an ninh mạng toàn dân, bảo vệ an toàn thông tin, an ninh xã hội và đặc biệt là nền tảng tư tưởng của Đảng trong không gian số.

Ngay từ thời điểm ra mắt, mô hình đã được xây dựng với hệ quy chiếu ba trụ cột:

“Nắm chắc”: Chủ động nắm vững chủ trương, chính sách, pháp luật liên quan đến không gian mạng; nhận diện các hoạt động tội phạm công nghệ cao; xây dựng kỹ năng sử dụng mạng an toàn cho cán bộ và nhân dân.

“Quản chặt”: Thiết lập quy trình bảo mật, kiểm soát thông tin, phân cấp trách nhiệm cụ thể; tăng cường giám sát, phát hiện sớm dấu hiệu mất an toàn thông tin.

“Ngăn chặn”: Triển khai đồng bộ các biện pháp kỹ thuật, tuyên truyền, cảnh báo sớm và xử lý nhanh các hành vi vi phạm trên không gian mạng.

Công an huyện Ý Yên là đơn vị đầu tiên triển khai mô hình, từ đó lan tỏa mạnh mẽ đến các địa phương khác trong tỉnh Nam Định. Các nhóm “Zalo an ninh” được thành lập đồng loạt từ cấp huyện đến tận thôn, xóm, tổ dân phố. Đến nay, toàn tỉnh đã xây dựng hàng trăm nhóm Zalo an ninh với hàng chục nghìn thành viên, trở thành “tai mắt” kết nối giữa lực lượng công an và nhân dân trong phòng, chống tội phạm mạng.

Không còn là những cảnh báo hình thức hay chỉ đạo trên giấy, mô hình đã đi vào thực tiễn bằng những cách làm cụ thể, sát với đời sống số của người dân. Từ việc cảnh báo các thủ đoạn lừa đảo giả mạo công an, viện kiểm sát, ngân hàng, đến phát hiện thông tin sai lệch, xuyên tạc trên mạng xã hội, mô hình đã giúp người dân Nam Định nâng cao cảnh giác, biết cách phân biệt thật – giả trên không gian mạng.

Trong một năm qua: Hàng trăm tin, bài, clip sai sự thật đã bị phát hiện và xử lý; nhiều chuyên án về tội phạm công nghệ cao như chiếm đoạt tài khoản ngân hàng, lừa đảo đầu tư online, mua bán trái phép dữ liệu cá nhân đã được triệt phá; nhiều đối tượng tán phát thông tin độc hại, kích động, xuyên tạc chống phá Đảng và Nhà nước đã bị xử lý nghiêm minh.

Sự vào cuộc quyết liệt của lực lượng công an, sự tham gia tích cực của người dân thông qua các nhóm Zalo, các “tổ an ninh mạng” cấp xã, phường và các CLB “Công dân mạng an toàn” tại trường học đã hình thành thế trận phòng thủ chủ động, linh hoạt trên không gian số.

Một trong những điểm sáng của phong trào chính là công tác tuyên truyền được triển khai bài bản, sáng tạo và sâu rộng. Không chỉ dừng ở thông tin cảnh báo, công an các cấp đã phối hợp với các ngành giáo dục, thông tin – truyền thông (nay là văn hóa, thể thao và du lịch) của tỉnh tổ chức các buổi: Tập huấn phòng

chống lừa đảo số cho cán bộ xã, phường; tuần lễ an toàn thông tin; cuộc thi tìm hiểu pháp luật an ninh mạng cho học sinh, sinh viên; tọa đàm, chuyên đề về xử lý thông tin sai lệch.

Qua đó, người dân dần hình thành kỹ năng "miễn dịch" trước các thủ đoạn tinh vi trên mạng như giả mạo giấy triệu tập, đường link nhận thưởng, đầu tư tài chính đa cấp, mạo danh người thân nhờ chuyển tiền...

Công an Nam Định triệt phá đường dây "lừa đảo, chiếm đoạt tài sản" trên không giang mạng

Đúc kết bài học từ thực tiễn – xác lập định hướng chiến lược

Từ một năm triển khai mô hình, Nam Định đã đúc rút những bài học sâu sắc:

Chủ động là chìa khóa sống còn: Không thể chạy theo tội phạm mạng – phải đi trước một bước, cảnh báo sớm, kiểm soát từ gốc;

Công nghệ không thay thế được con người: Hệ thống giám sát kỹ thuật, AI, Big Data chỉ thực sự phát huy nếu cán bộ đủ năng lực phân tích và phản ứng;

Lấy dân làm trung tâm, làm gốc: Người dân hiểu đúng – nhận diện kịp thời – báo tin sớm chính là "lá chắn xã hội" trước hiểm họa mạng.

Chính vì vậy, trong năm 2025, Công an tỉnh Nam Định xác định 3 hướng đi chiến lược:

Triển khai Đề án "Phòng tuyến nhân dân trong không gian mạng", thiết lập mạng lưới cảnh báo cộng đồng ở từng xã, phường;

Đẩy mạnh phối hợp đa ngành, từ ngành giáo dục, văn hóa đến doanh nghiệp công nghệ và nền tảng số;

Ứng dụng công nghệ mới, nâng cấp hệ thống giám sát, tăng cường năng lực xử lý dữ liệu lớn và sử dụng AI để dự báo rủi ro an ninh mạng.

An ninh mạng không còn là khái niệm dành riêng cho ngành công an hay giới công nghệ. Trong bối cảnh chuyển đổi số toàn diện - đây chính là gốc rễ để xây dựng chính quyền điện tử, nền kinh tế số và xã hội số. Một lỗ hổng an ninh có thể kéo theo sự sụp đổ lòng tin, thất thoát tài sản và xâm hại quyền riêng tư của người dân.

Nam Định đã tiên phong khẳng định rằng: Bảo vệ an ninh mạng là bảo vệ lòng tin của nhân dân, bảo vệ sự liêm chính của chính quyền và bảo vệ chính tương lai số của đất nước.

Phong trào “Nắm chắc – Quản chặt – Ngăn chặn vi phạm pháp luật trên không gian mạng" là minh chứng sống động cho cách làm bài bản, sáng tạo, quyết liệt từ tỉnh đến cơ sở. Sự đồng hành của cả hệ thống chính trị và mỗi người dân đã tạo nên một “bức tường lửa xã hội”, vừa vững chãi về mặt kỹ thuật, vừa bền vững về mặt tinh thần.

Qua một năm triển khai mô hình “Nắm chắc – Quản chặt – Ngăn chặn vi phạm pháp luật trên không gian mạng", Nam Định không chỉ xử lý hàng loạt vi phạm mà quan trọng hơn, đã xây dựng được một nền tảng ứng phó dài hạn với an ninh phi truyền thống.

Phó Chủ tịch thường trực UBND tỉnh, Trưởng Ban Chỉ đạo 138 Nam Định - ông Trần Anh Dũng nhấn mạnh: Mô hình “Nắm chắc – Quản chặt – Ngăn chặn vi phạm pháp luật trên không gian mạng" nhằm giúp người dân nhận diện các thủ đoạn lừa đảo chiếm đoạt tài sản trên không gian mạng. Ông cảnh báo: các chiêu trò lừa đảo ngày càng tinh vi, liên tục thay đổi kịch bản tiếp cận nạn nhân, trong khi phần lớn người dân ít tiếp cận các cảnh báo. Khi bị các đối tượng giả mạo cơ quan chức năng gọi điện, nhắn tin, hăm dọa, gửi văn bản giả, nhiều người dễ hoảng loạn, mất kiểm soát và sập bẫy lừa.

Không gian mạng – dù vô hình – nhưng tác động là hiện hữu. Và chính từ những hành động cụ thể, sát dân của Công an Nam Định và hệ thống chính trị, bài học về một phong trào mạng gắn với nhân dân, công nghệ song hành với con người đã và đang được viết nên – là hình mẫu để nhiều địa phương học hỏi, nhân rộng.

An ninh mạng không chỉ là nhiệm vụ – mà là mệnh lệnh của thời đại và Nam Định đang trả lời mệnh lệnh ấy một cách đầy chủ động và quyết đoán.

Nguyễn Kiên